

Kursuseprogramm

Ainekood IFI8101	INFOÜHISKONNA KÄSITLUSED JA PROTSESSID		
Maht 8 EAP	Kontaktitudide maht: 42	Õppesemester: K	Eksam
Eesmärk:	Võimaldada saada süstemaatiline ülevaade infoühiskonna ja sellega seonduvate mõistete ja kontseptsioonide kujunemisest, aga samuti infoühiskonna iseloomulike protsesside toimimist tagavatest IT-lahendustest ning nendega seonduvatest probleemidest, väljakutsetest ja arengusuundumustest.		
Aine lühikirjeldus: (sh iseseisva töö sisu kirjeldus vastavuses iseseisva töö mahule)	Infoühiskonna mõiste kujunemislugu: definitsioonid, autorid, käsitluste alused/põhjendused. Infoühiskonna mõistega seonduvad mõisted ja kontseptsioonid (postindustriaalne ühiskond, teadmusühiskond, võrguühiskond jne), nende kriitika. Infoühiskonna tänapäevane käsitlus, sellele iseloomulikud struktuurid, protsessid ja tegevusvaldkonnad (sotsiaalsed võrgustikud, teadmushaldus ja –teenused jne). Infoühiskonna mõju ühiskondlike suhete, majanduse ja kultuuri arengule. Infoühiskonna arengut toetavad programmid, institutsioonid ja uuringud. Infoühiskonna iseloomulike IT-protsesside raamistikud. Loengutsüklile järguvad seminarid, kus iga doktorant valmistab ette ning viib läbi seminari ühel kitsamal teemal. Teemade näiteid: 1) sotsiaalsete võrgustike tegevust toetavad IT-lahendused; 2) koostoime raamistikud; 3) koostoimet toetavad veebitehnoloogiad; 4) koostoime teadusbaas (kontseptsioonid, teooriad, mudelid, meetodid jmt); 5) veeb 3.0 (semantiline veeb); 6) veeb 4.0 (intelligentne veeb); 7) virtuaalsete organisatsioonide (digitaalsete ökosüsteemide) teadmusalase koostöö vahendid; 8) teadmushaldussüsteemid; 9) IKT-teenuste arendusplatvormid; 10) e-riik; 11) e-ettevõtte; 12) elupideva õppe IT-lahendused; 13) e-raamatukogu; 14) e-oskused. Kursus algab 6-tunnise (2x3 tundi) loenguga, millele järgnevad üliõpilaste poolt läbiviidavad 3-tunnised seminarid. Iseseisev töö: 1) infoühiskonna mingil teemal analüütilise käsitluse (mahuga 30000 kuni 40 000 tähemärki) koostamine; 2) valitud teemal seminari ettevalmistamine ja läbiviimine; 3) ühe analüütilise käsitluse retsensioon.		
Õpiväljundid:	• Omab süstemaatilised teadmised infoühiskonna ja sellega seonduvate mõistete ning kontseptsioonide kujunemisloost; • on võimeline analüüsima infoühiskonna erinevate aspektide võimalikku mõju ühiskondlike suhete, majanduse ja kultuuri arengule; • teab infoühiskonna iseloomulike protsesside toimimist		

	tagavaid IT-lahendusi, probleeme ja arengusuundumusi; • on võimeline koostama infoühiskonna temaatikast analüütilisi käsitlusi ning läbi viima selleteemalisi seminare.
Hindamismeetodid:	Eksam, mille sooritamiseks on vaja: 1) koostada infoühiskonnateemaline analüütiline käsitlus, 2) viia läbi teemakohaline seminar, 3) koostada ühe analüütilise käsitluse retsensioon.
Õppejõud:	Prof Peeter Normak
Ingliskeelne nimetus:	<i>Information Society approaches and processes</i>
Eeldusaine:	puudub
Kohustuslik kirjandus:	OECD Guide to Measuring the Information Society, 2011. ISBN 978-92-64-11354-1. http://browse.oecdbookshop.org/oecd/pdfs/free/9311021e.pdf Information Society. From Theory to Political Practice. Coursebook. ISBN 978-963-693-623-0 www.itk.hu/netis/doc/NETIS_Course_Book_English.pdf Tarmo Kalvet, Eesti infoühiskonna arengud alates 1990. aastast. PRAXISE Toimetised Nr 30. Tallinn 2007. http://praxis.ee/fileadmin/tarmo/Toimetised/toimetised_30_2007.pdf Kursuse “Infoühiskonna tehnoloogiad ja protsessid” eksamitööde koostamise juhend. TLÜ informaatika instituut, 2012.
Asenduskirjandus: (üliõpilase poolt läbi töötatava kirjanduse loetelu, mis katab ainekursuse loengulist osa)	• Manuel Castells (2000). The Rise of Network Society. The Information Age: Economy, Society and Culture Vol I. ISBN 9780631221401. • Frank Webster (2006). Theories of the Information Society. 3rd edition. • Jan Van Dijk (2006) The Network Society. London: Sage. Second Edition. • Dan Schiller (2000) Digital Capitalism. Cambridge, MA: MIT Press • Õppejõu poolt antavad artiklid ja veebiallikad Ainet pole võimalik läbida ainult asenduskirjanduse alusel.
Õppetöös osalemise ja eksamile/arvestusele	Õppetööle saavad registreeruda kõik doktoriõppe üliõpilased.

pääsemise nõuded	Eksami sooritamise eeltingimuseks on osalemine vähemalt 75% seminaride tööst. Eksami sooritamine toimub kolmeosalisena; vastavad tähtajad on järgmised: 1) Infoühiskonnateemaline analüütiline käsitlus tuleks kursusel osalistele teha kättesaadavaks vähemalt 2 päeva enne vastavat seminari. 2) Seminari esitlus toimub vastavalt koostatud ajagraafikule; esitlus peab olema ette valmistatud kas MS Powerpoint või OO Impress abil. 3) Retsensioon tuleb esitada 2 nädala jooksul peale vastava seminari toimumist. Nii analüütiline käsitlus kui ka esitlus peavad järgima vastavas juhendis sätestatud nõudeid.
Iseseisva töö nõuded	Analüütilise käsitluse õigeaegne esitamine.
Eksami hindamiskriteeriumid või arvestuse sooritamiseks vajalik miinimumtase	Hindamiskriteeriumid, millest hindamisel lähtutakse: 1. kriteerium (60% eksamihindest) A – analüütiline käsitlus vastab täielikult kõikidele juhendis sätestatud tingimustele. B - analüütilises käsitluses on ligikaudu 15% juhendis sätestatud tingimustest täitmata. C - analüütiline käsitlus on ligikaudu 30% juhendis sätestatud tingimustest täitmata. D - analüütiline käsitlus on ligikaudu 40% juhendis sätestatud tingimustest täitmata. E - analüütilises käsitluses on ligikaudu pooled juhendis sätestatud tingimused täitmata. 2. kriteerium (25% eksamihindest) A – eksamitöö esitlus (teema aktuaalsus, originaalsus ja realistlikkus; käsitluse loogilisus, struktureeritus, arusaadavus ja huvitavus; esitluse tehniline teostus; diskussioon auditooriumiga; lisaväärtus kuulajaile) on suurepärase. B – eksamitöö esitlus on väga hea. C – eksamitöö esitlus on hea. D – eksamitöö esitlus on rahuldav. E – eksamitöö esitlus on nõrk.

	3. kriteerium (15% eksamihindest) A – retsensioon on täiesti adekvaatne ja väga põhjalik. B – retsensioon on adekvaatne ja põhjalik. C - retsensioon on üksikute lünkadega (st osa aspekte on käsitlemata või on käsitletud ebaadekvaatselt). D - retsensioon on üksikute oluliste lünkadega (st osa olulisi aspekte on käsitlemata või on käsitletud ebaadekvaatselt). E - retsensioon on oluliste lünkadega (st osa suur osa olulisi aspekte on käsitlemata või on käsitletud ebaadekvaatselt). Eksami sooritamiseks peavad selle kõik kolm osa olema sooritatud.
Informatsioon kursuse sisu kohta, kursuse jaotumine teemade kaupa sh kontakttundide ajad	Auditoorne õppetöö toimub 3-tunniste õppuste kaupa (reedeti kell 16.15-18.45 ruumis T-201) järgmiselt: 3.02: Sissejuhatus (s.h. kursuse korraldus ja eksaminõuded). Infoühiskonna mõiste kujunemislugu: definitsioonid, autorid, käsitluste alused/põhjendused. Infoühiskonna mõistega seonduvad mõisted ja kontseptsioonid (postindustriaalne ühiskond, teadmusühiskond, võrguühiskond jne), nende kriitika. 10.02: Infoühiskonna tänapäevane käsitlus, sellele iseloomulikud struktuurid, protsessid ja tegevusvaldkonnad (sotsiaalsed võrgustikud, teadmushaldus ja –teenused jne). Infoühiskonna mõju ühiskondlike suhete, majanduse ja kultuuri arengule. Infoühiskonna arengut toetavad programmid, institutsioonid ja uuringud. Infoühiskonna iseloomulike IT-protsesside raamistikud. 17.02: Seminar 1: Birgy Lorenz – turvakäitumine Internetis 2.03: Seminar 2: Kätlin Kalde – veebipõhiste õpikogukondade tugisüsteemid 9.03: Seminar 3: Aali Lilleorg – innovatsioon infoühiskonnas 16.03: Seminar 4: Linnar Viik – Euroopa digitaalne ühisturg 23.03: Seminar 5: Zahhar Kirillov – m-riik 30.03: Seminar 6: Avar Pentel – arvutikasutuse jälgimine 13.04: Seminar 7: Ilja Šmorgun – mobiilsed seadmed infoühiskonnas 20.04: Seminar 8: Veronika Rogalevitš – 21. sajandi õpik

	27.04: Seminar 9: Heiki Tähis – enesekaitse digitaalsetes ökosüsteemides 4.05: Seminar 10: Jörgen Jaanus – ettevõtete koostoime tehnoloogiad 11.05: Seminar 11: Danel Apse – avaliku sektori infosüsteemid 18.05: Seminar 12: Andres Ojalill – e-oskused Toimumisajad (nt vahearvestused, kontrolltööd, iseseisvate tööde esitamise ja hindamise tähtajad).
--	--